

ganduz alia tria elementa que ex peccatis hoim sunt infecta et corrupta. De illo igne dicit David Ignis ante ipm pcedet et iustammabit in circūtu inimicos eius. Alluxerunt fulgura eius orbi terre vidit et comota est terra. Montes sicut cera fluxerunt a facie dñi. a facie dñi omnis terra. ps. xcvi. ¶ Nota inimicos eius. Sic quomodo peccatores sunt inimici christi. Sed quare dicit qd inflāmabit inimicos cū tam boni q̄ mali morientur in illo igne. Ratio. quia boni et amici dei morientur in illo igne. sed sine pena et dolore. sed mali et inimici morientur cum maxima pena et dolore. Ido solum nominavit inimicos christi. ¶ Nota pulchre de h. iij. sc̄p. di. xlvij. ar. vlt. q. ij. et. iij. Et p̄mo qd ignis ille finalis cōflagratiōis q̄rtū ad h̄ qd iudicium pcedet ager. vt instrumentū diuine iusticie. et iterū p virtutem naturalem ignis q̄rtum p̄tinet ad virtutem naturalem ipsi simul ager in bonos et malos qui viui repient vtrozūq̄ corpora in cinerem resoluendo. in q̄rtum vero agit vt instrumentū diuine iusticie diuersimode ager i diuersos q̄rtum ad sensum pene. mali em̄ p actionem ignis cruciabunt. boni vero in quib⁹ nihil purgandū inuenient. omnino nullum dolorem sentient sicut nec pueri senserūt in camino. Dan. iij. Quis eozū corpora nō seruent integra sicut puerorum seruata fuerunt. et hoc diuina virtute fieri potest vt sine doloris cruciatu resolutionem corporis patiant. boni vero in quibus aliqd purgandi repicet sentient cruciatū doloris ex illo igne plus vel minus p meritorū diuersitate et illi subito purgari poterunt ppter tres cās. Una ē quia pauca purganda in eis inuenient cū terroribus et psecutoribus pcedētib⁹ fuerint purgati. Secunda est quia viui et voluntarij sustinebunt penam. pena autem in hac vita voluntarie suscepta multo plus purgat q̄ pena post mortem infecta. vt patet in martyrib⁹. quod si quid purgandum in eis inuenit passionis falce tollit vt Augustinus dicit. cum tñ pena martyrib⁹ breuis fuerit in compatione ad penam que in purgatorio sustinet. Tertia est. quia calor ille recuperabit in intensione q̄rtum amittit in temporis abbreviatiōe. Sed q̄rtum ad actum que post iudicium ignis ille habebit in damnatos tñ ager. quia omnes boni habebunt corpora impassibilia. Moraliter nota hic cōtra illos qui nolunt facere penitentiam modo quot dñi tempales. quot prelati ecclesiastici etc. tunc vellent facere qm̄ videbūt ignē. sed nihil valebit. quia nō charitate sed timore seruilis fiet. Sic practice de quolibet statu. Ideo modo faciatis penitentiam remittatis iniurias. restituatis fuate religionē vestrā. cōfiteamini clerici ematis breuiaria. Quā si essetis certi qd ista villa deberet in breui cōburi quid faceretis nunquid mutaretis omnia bona v̄ra. sic ē de mūdo isto i breui cōbusturo. Ido mutet corda v̄ra in celum et

os loquēdo de deo cū reuerētia et opa bona faciendo. Hoc p̄siliū est christi di. Nolite vobis thesaurizare thesaur os in terra vbi erugo et tineas molit et vbi fures effodiunt. q̄ furant. Mat. vj. Nota vbi erugo et tineas. i. antixps et ignis deuorabunt omnia. Tertiu malum erit tribulatio iudicij vniuersalis que tangit in tertia pte euāgelij. ibi. Tunc videbūt filiū hominis venientem in nube cum potestate magna et maiestate. Sic practice quō potest mūdi cōflagrationē christus dñs et iudex cum virgine Maria et cum omnibus angelis et sanctis descendet ad faciendū iudicium sedēs i throno i aere et archangel⁹ michael clamabit voce magna di. Surgite mortui venite ad iudicium. Tunc subito virtute diuina resurgēt omnes mortui tam boni q̄ mali etiam pueri resurgent. adulti et omnes congregabunt ad iudicium. et ita illi qui mortui fuerunt in vtero matris. vt dicit sanctus Tho. ad accusandum illos quorum culpa mortui sunt sine baptismo. et omnes resurgent in etate. xxx. annorum vt supra patuit in p̄mo sermone p̄me dñice aduētus. De isto iudicio vniuersali dicit ipsemet chastus. Cum venerit fili⁹ hominis in maiestate sua et omnes angeli eius cū eo. Tunc sedebit sup sedem maiestatis sue et congregabunt ad eum omnes gentes et segregabit eos ab inuicem sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidē a dextris eius. hedos autem a sinistris. Matth. xxv. Athanasius. Ad cui⁹ aduentum omnes hoies resurgere habēt cū corporibus suis et redditori sunt de factis proprijs rationē. Qui bona egerunt ibunt in vitam eternam qui vero mala egerunt in ignem eternum. Sic qui sunt oues et qui sunt hedi et quomodo dicet d. iustus his qui erunt a dextris. Venite benedicti patris mei etc. Hedi aut qui erunt a sinistris dicit. Recedite a me maledicti. etc. Et ibunt hi. s. mali in supplicij eternū. iusti aut in vitā eternam. Matth. xxv. Et de cetero nullus habitabit in isto mūdo. quia habito sine cessant ea que sunt ad finem. Et habito termino cessat motus. Ideo ecclesia in persona cuiuslibet christiani dicit orando. Libera me dñe de morte eterna i die illa tremenda. quādo celi mouendi sunt et terra. etc. Deo gratias.

Sermo quartus.
Erit signa i sole
 et luna et stellis. Anno. xxj. Euangelij hodiernū nō declarat q̄ signa erūt ista. s. iohes cui xps reuelauit declarat ista signa Apoc. vj. di. Ecce terremot⁹ magn⁹ factus est et sol factus ē niger tanq̄ saccus cilicij. et luna facta est sicut sanguis. et stelle ceciderunt de celo super terram. sicut ficus emittit grossos suos cū a vento magno mouet et celum recessit sicut liber inuolutus. In his q̄nq̄ clausulis ponit

Dominica secūda Aduentus

beatus iohes signa terribilia que erūt tempe antichristi de quib⁹ dicit thema ppositū. Erunt signa in sole etc. Prima clausula dicit. **E**cce terremotus factus ē magn⁹. **E**cce hic subiugatio humanalis quia ille maledictus antichristus subiugabit om̄em terrā diuersis modis. Ideo dicit. **E**cce terremot⁹ factus est magn⁹. et loquit⁹ de futuro ac si iam fuisset p̄teritū ppter certitudinem pphetie. quia sicut p̄teritū nō pōt esse nō p̄teritū sic istud impossibile est nō euenire. Antixp̄s subiugabit sibi om̄es generationes mūdi. **M**aximo iudeos quos decipit di. q̄ ip̄e est messias promissus in lege et recipiet circūcisionē et statim iudī sequent⁹ eum dicēdo uiuat uiuat iste est n̄r messias. quia sicut cecus postq̄ amisit bordonem seu ductorem suū nihil asserre p se pōt. sic popul⁹ iudaicus postq̄ amisit bordonē suū. id est. christū messiam verū ip̄m negando de q̄ tamē dicit deus pater. **E**cce testem populis dedi eū duce⁹ ac p̄ceptorem gentibus. **E**sb. lv. **N**ota testem. s. d secretis fidei. duce⁹ ac p̄ceptorem. quia cepit iesus facere et docere. **A**ct. i. **E**t iudei habebāt ipsū in manibus. **Q**uia inter ipsos fuit natus nutritus et cōuersatus. **S**ed amiserūt eū corū culpa et nō xp̄i dicentes corā pylato. nō habem⁹ regem nisi cesarem. **I**deo modo recipiunt vt ceci om̄es quotquot veniūt vt patet de barcozinam quē receperūt vt messiam et regnauit. xxx. annis. **I**dem de bencosinā incantatore. **I**dem de diabolo in insula candie vt patet in historia ad vincula sancti petri. **I**dē de tabellano. **A**utoritas. **A**mbulabunt vt ceci quia dño peccauerunt. **S**apient. j. **I**do tunc statim recipiēt antichristū qui fraudulentus et coopto modo recipiet circūcisionē et seruabit sabbatū et alias ceremonias ppter hoc dicit goth. i. cooptus **E**zech. xxxviii. **F**act⁹ est s̄mo dñi ad me di. **F**ili hominis. id ē. adepone faciem tuā cōtra goth. **T**ñ iudei vt reprobatū ip̄m recipient. de hoc dicit christ⁹ iudeis. **E**go veni in nomine patris mei et nō accepistis me. si p̄ quia alius venerit in nomine suo illum accipietis **I**oh. v. **S**cdo subiugabit sibi om̄es agarenos. turcos et infideles nō coopte sed discoperte et p̄ violentiam p̄ hoies armorū. quia dicit scriptura. q̄ erit dñs omniū thesaurorū auri et argenti et margaritarū que sunt et fuerūt in venis terre. siue in mari **B**añ. xj. **E**t om̄ia ista habebit ministerio demonū deo pmittente **S**ecus modo quia diabolus nō pōt dare obolū. quia de modo nō pmittit s̄ tūc pmittet pp̄ p̄ctā hoim et faciet predam siue p̄conizationem q̄ dabit cuilibz homini armorū mille florenos. p̄ mense vt faciāt guerrā cōtra infideles. et statim om̄es gentes de francia de italia etc. erūt cū eo et cum istis subiugabit sibi om̄es infideles discoperto mō. **E**t pp̄ b̄ alio noie d̄r magoth. i. discopert⁹. nō credatis q̄ goth et magoth sunt ille decem trib⁹ que sunt

ultra montes caspios de quib⁹ loquunt⁹ doctores opinatiue sed nō determinate. sed ille goth et magoth est antichristus. de q̄ **E**zech. xxxviii. **F**ili hominis pone faciē tuam cōtra goth et magoth et terrā. i. cōtra gentes terrenas etc. **T**ertio subiugabit sibi christianos qui sibi faciēt maiorem resistentiā q̄ infideles eo q̄ sunt iam auisati p̄ scripturam sacrā et p̄ p̄dicationes. et ppter h̄ dicit antichristus ab anti qd̄ est cōtra et christus id est. qd̄ est cōtra xp̄m. i. xp̄ianos. **D**e isto noie dicit beatus **I**ohes. **F**ilioli mei nouissima hora est et sicut audiistis antichristus venit. **I**oh. ij. **E**cce quō subiugabit sibi totū mūdū **D**e h̄ ad litteram dicit **D**aniel vt exponit ab om̄ib⁹ doctoribus. **I**ngrediet⁹ terras et cōteret et p̄transiet et introibit in terram gloriofam et multe gentes corruent. **H**ec autē sole saluabunt de manu ei⁹ edom et moab. et p̄ncipes filiorū amon. **B**añ. xj. **N**ō ingrediet⁹ terras sc̄z infidelium etc. **E**t conteret et p̄transiet etc. **E**t introibit in terram gloriofam sc̄z christianitatis. **E**t multe sc̄z gētes christiane corruēt sed nō om̄es. **H**ec autē sole saluabūt. edom quod interpretat⁹ sanguinea. qz gentes sanguinee saluabunt. s. ille que potius eligant mori q̄ abnegare christū. **E**t moab qd̄ interpretat⁹ de patre vel ex patre. **E**cce hic innocētes qui nō negabūt fidem christi. **E**t p̄ncipes filiorum amon quod interpretatur populus meroris. **E**cce hic penitentes om̄es isti saluabunt. p̄ncipes. id est. p̄ncipaliter penitentiam facientes. **E**cce quare dicit p̄ma clausula. terremotus factus est magnus. **Q**ualis terremot⁹ erit quādo om̄es reges p̄ncipes et dñi terrarum erunt sibi subditi. **E**t amotis armis et signis christi ponent⁹ arma et signa antixp̄i et fient p̄conisationes ordinationes et leges ex parte antichristi et om̄es erūt cōtra iesum christum. **S**cda clausula dicit q̄ sol fact⁹ est niger tanq̄ sacc⁹ cilicū. qz ex fals⁹ miraculis antixp̄i et suorū discipulo⁹. xp̄iani pdēt fidē. **I**sto mō sol iusticie fiet niger i cordib⁹ xp̄ianorū. **E**t tanq̄ saccus cilicū. quia non retinebunt aquam baptismalem imo negabunt fidem christi. et sicut cilicū ē asperum et durum sic tunc fides christiana videbitur aspera et dura confitentibus eam. **A**d practicam de falsis et apparentibus miraculis antichristi dicit beatus **I**ohānes apostolus **A**pocal. xiiij. **Q** faciet descendere ignem de celo. et faciet loq̄ imagines virtute diabolica. **T**unc dicent gentes **E**t nunquid vidistis tam magnum miraculum **I**sta debet esse veritas q̄ iste est saluator mundi. et sic denigraditur christus in cordibus christiano rum. **S**i dicatur eis faciatis miracula que fecit christus suscitare mortuos etc. **D**ic practice quomodo facient hec virtute diabolica ad decipiendum gentes. **E**cce quomodo sol factus est niger non in se sed in suis christianis sic decipit⁹ qui perdent fidem. **I**deo xp̄s auisando nos

dicit. Surgent pseudo christi et pseudo prophete et dabunt signa magna et prodigia. ita ut in errorem inducantur si fieri potest etiam electi. ecce predicti vobis. **Barth. xxiij.** Tertia clausula dicit et luna facta est tota sicut sanguis. ecce hic tormentum que dabit antichristus qui erit multe sancte persone que non credent illis falsis miraculis. immo stabunt fortes in fide christi. Contra istos dicit antichristus et sui. moriantur. et dabunt illis talia tormenta que tormenta primorum martyrum scilicet Bartholomei Vincetij katherine etc. nihil fuerunt respectu istorum quia durabunt per annum vel plus scindendo membra corporis per articulos etc. Secundum tormentum erit cordis. quando coram pentibus recipiet filium per pedes dicendo quis vivet christus vel antichristus. Si dicis vivat iste dominus. eris damnatus. Si dicis vivat christus. coram te occidetur filium tuum qui erit martyr christi. De hoc auisando nos dicit christus. Erit tunc tribulatio magna qualis non fuit ab initio mundi usque modo nequisset. et nisi abbreviati fuissent dies illi. non fieret salva omnis caro. Sed propter electos breviantur dies illi. **Barth. xxiij.** Et antichristus solus regnabit tribus annis cum dimidio. Daniel. xij. et Apocal. xvij. Tunc venerit scilicet antichristus. oportet illum breve tempus manere. Quarta clausula dicit. Et stelle de celo cadent super terram. sicut si quis emittit fructus suos. cum a vento magno moveat. Ecce quartus modus scilicet disputationum. quia verba non sunt nisi ventus. Dicent discipuli antichristi. Veritas non querit angulos ideo disputemus. Dic practica disputationis et quomodo illi arguent cum argumentis sophisticis et rationibus palliatis quia diabolus loquetur in ore ipsorum intantum quod magistri nostri nec doctores poterunt eis respondere. quia diabolus ligabit linguam ipsorum permittente deo propter malam vitam scriptorum. Qui ergo potest ligare leenam. id est animam bene potest ligare oves id est linguam que non est nisi fructus carnis. Item quia ille disputationes non erunt nec fient de rationibus philosophorum. nec poetarum sed de biblia et prophetis et modo nullus curat de biblia. imo est res grossa vel materia etc. Ideo tunc christiani cadent de celo. quia perdent fidem dicendo. Magistri non possunt respondere factum est. ista est veritas. tunc stelle cadent de celo etc. Si vero aliquis post disputationem secrete vellet petere consilium vel querere veritatem ab aliquo magistro vel a suo confessore quid credendum est. respondebit. expectetis unum modicum videbo quid dicit scriptura vel glosa ordinaria super hoc. Tunc stelle cadent de celo etc. de hoc prophetia. Faciet iuxta voluntatem suam rex et eleuabitur. et magnificabit aduersum deum deorum. id est angelorum. et loquetur magnifica. **Dan. xj.** Quinta clausula dicit celum recessit sicut liber inuolutus. id est absconditus. Ecce hic quintus modus. id est donorum et promissionum bonorum terrenorum tunc celum recedet. quia pauci cura-

bunt de celo. id est de promissionibus celestibus a christo factis. sed de promissionibus antichristi. Dic quomodo antichristus mittet discipulos suos per mundum qui predicabunt aliquas veritates. id est quod finis mundi instat. ideo quod parat se singulariter per opera misericordie et pietatis quia multum placent deo. et ut credatis quod nos non solum verbo predicamus sed etiam opere. si intus vos sunt alique persone indigentes. veniant ad nos et faciemus eis misericordiam etc. Nota practice quomodo vidue dicent comatibus. audiuiisti hodie istos sanctos homines. Ideo vadamus. Dic quomodo non solum vidue sed etiam mulieres milites et scutiferi pauperes qui omnia expendunt in vanitatibus venient ad eos qui dabunt eis denarios ad copiam. Tunc dicent gentes. Isti sunt boni predicatores qui dant nobis et non illi qui semper petunt intantum quod tunc gentes nolent audire sermones predicatorum nec minorum imo deridebunt sermones illorum. Tunc dicet vxor viro suo quare vos non vaditis ad istos sanctos homines ut dent vobis sicut vicinus vester talis iuit et habuit tantum ab eis et modo est diues cum tantum esset pauper et modo iam maritavit unam filiam suam etc. Qui respondebit. O mulier pro certo istud non est bonum signum. malus est bolus qui strangulat hominem. Et vxor. O benedictus deus tam sanctus estis etc. isto modo habebit omnes auaros. Item dabit honores. donationes. potestates. prelatiões. reges amouendo et principes terre. et alios sibi obediētes constituendo. Sic habebit omnes reges dominos principes et platos terre et quilibet festinabit ad obediendum ei. ut pueniat inimicum suum. Item dabit habundantiam ciborum et escarum dicens Comedatis et bibatis bene. et que facte sunt escce. Ille vero iesus pauper prohibuit ne comederetis. Et etiam de anno amouebit quadragesimam. De mensibus quattuor tempora. De hebdomada die veneris. Isto modo habebit omnes gulosos. Item dabit omnes delectationes carnis. Franget totam legem matrimonij. Licenciabit clericos et religiosos ut ducant vxores. O dicent mali clerici et religiosi. Iste est bonus dominus vivat vivat. Et dicent religiosi antiqui clerici et etiam moniales. O iste bonus dominus et tantum tardauit. Quilibet habebit quatuor vel quinque vxores. Si dicat non sufficiēt mulieres. Nota de demonibus succubis ut tempe noe et faciet matrimonium sine lris in taberna et ipse puidebit omnibus de pecunijs et isto modo habebit omnes luxuriosos. O miser et quis remanebit cum christo? pauci. autoritas de hoc prophetia. Multiplicabit gloriam suam et dabit eis partem in multa terram diuidet gratuito. Ratio. dominabit thesaurorum auri et argenti. **Dan. xj.** ad scripturam exponit de antichristo. Ecce que dicit thema. Erunt signa in sole et luna et stellis. Remedium pro predicta mala est illud **biere. xv.** Si conuerteris conuertat te.

Sermo quintus.